

Wstęp do literaturoznawstwa

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia germańska Specjalność Filologia germańska Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 09GERFGS.12K.02244.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Izabela Sellmer	
Prowadzący zajęcia	Izabela Sellmer, Joanna Drynda	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie osób studiujących z poszerzoną wiedzą na temat budowy tekstu literackiego.
C2	Przekazanie osobom studiującym wiedzy z zakresu teorii dzieła literackiego, interpretacji, stylistyki, form narracyjnych, dramatu, kategorii estetycznych i metodologii badań literackich.
C3	Szkolenie u osób studiujących umiejętności praktycznego wykorzystania podstawowych pojęć z zakresu genologii, estetyki i metodologii.
C4	Wspieranie u osób studiujących rozwoju umiejętności zaprezentowania interpretacji tekstu literackiego i krytyki dzieła literackiego.

Wymagania wstępne

znajomość języka niemieckiego na poziomie co najmniej B1

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna podstawową terminologię z zakresu teorii literatury w języku polskim i niemieckim: pojęcia, metodologie i kategorie teoretycznoliterackie.	GER_K1_W02, GER_K1_W03	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
W2	Dostrzega zależności między poszczególnymi kategoriami teoretycznoliterackimi, wskazuje i definiuje wybrane formy liryczne, dramatyczne i narratologiczne.	GER_K1_W01, GER_K1_W05	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje dotyczące teorii literatury i poetyki, wykorzystując zasoby drukowane i internetowe niezbędne w pracy literaturoznawcy.	GER_K1_U02, GER_K1_U10	Kolokwium pisemne, Projekt, Wypowiedź ustna
U2	Potrafi przedstawić krytykę i interpretację tekstu literackiego pod kątem wybranych zagadnień z zakresu estetyki literackiej i genologii oraz struktur dzieła literackiego.	GER_K1_U04, GER_K1_U05	Projekt, Wypowiedź ustna
U3	Czyta, rozumie i interpretuje dzieła literackie zarówno w ich warstwie formalno-językowej jak i formalno-gatunkowej posługując się pojęciami teoretycznoliterackimi w procesie lektury dzieła literackiego i jego interpretacji w kontekście dziedzictwa kulturowego Europy i regionu.	GER_K1_U06, GER_K1_U08	Kolokwium pisemne, Projekt, Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Efektywnie ocenia własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania.	GER_K1_K01, GER_K1_K03	Projekt, Wypowiedź ustna
K2	Ma świadomość konieczności kierowania się w życiu zawodowym naukowym obiektywizmem oraz ogólnoludzkimi i europejskimi wartościami demokracji i tolerancji.	GER_K1_K04, GER_K1_K07	Projekt, Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Nauka o literaturze i jej subdziedziny: historia literatury, krytyka literacka, teoria literatury, poetyka	W1, W2, K2	Konwersatorium
2.	'Czym jest literatura?' – różne ujęcia przedmiotu badań literaturoznawczych	W1, W2, K2	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Przedstawianie świata w literaturze oraz wybrane kategorie estetyczne - mimesis a realizm - ironia, tragizm, groteska, komizm, piękno, brzydota, wzniosłość.	W1, U1, U2	Konwersatorium
4.	Analiza form narracyjnych: - temat/problematyka, materiał tematyczny, motyw, plot/fabula - autor a narrator (instancje nadawcy i odbiorcy), typy narracji w tekście prozatorskim - podstawowe gatunki epiki/prozy i ich cechy - kategorie czasu i przestrzeni.	W1, W2, U1, U2, U3	Konwersatorium
5.	Analiza form lirycznych: - cechy języka poetyckiego (elementy stylistyki i metryki) - gatunki liryczne i ich cechy - podmiot liryczny i semantyka wiersza.	W1, W2, U1, U2, U3	Konwersatorium
6.	Analiza form dramatycznych: - gatunki dramatyczne - literacka i teatralna teoria dramatu - utwory dramatyczne i ich analiza.	W1, W2, U1, U2, U3	Konwersatorium
7.	Ważniejsze podejścia do interpretacji tekstu literackiego, np.: - hermeneutyka - fenomenologia - formalizm i strukturalizm - poststrukturalizm i dekonstrukcjonizm.	W1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
8.	Inne nurty w badaniach literackich (fakultatywnie): - psychoanaliza - perspektywa genderowa - perspektywa postkolonialna - inne: kognitywizm, podejście kulturoznawcze, analiza dyskursu, teoria systemów, socjologia literatury etc.	W1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
9.	Tekst literacki a inne teksty kultury: - dialogowość, stylizacja, intertekstualność - tekst literacki a książka, teatr, film, sztuka etc. - intermedialność oraz wybrane problemy adaptacji - literatura a nowe media (Internet, komputer, smartfon).	W1, W2, U1, U2, U3	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Warunkiem uzyskania zaliczenia jest: 1. przygotowanie i prezentacja projektu dotyczącego interpretacji / krytyki literackiej (30 % oceny zaliczeniowej), 2. pozytywna ocena pisemnego kolokwium zaliczeniowego (70% oceny zaliczeniowej). Aktywna i zaangażowana postawa podczas zajęć podwyższa ocenę końcową o pół stopnia. Skala ocen i kryteria oceniania: bardzo dobry (5,0): zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane, z ewentualnymi pojedynczymi nieścisłościami, które nie mają znaczenia dla osiągnięcia poszczególnych efektów; dobry plus (4,5): zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z nielicznymi błędami; dobry (4,0): zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z szeregiem błędów i/lub z pojedynczymi brakami; dostateczny plus (3,5): zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z szeregiem błędów i/lub z brakami; dostateczny (3,0): zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z dużymi błędami i/lub brakami; niedostateczny (2,0): zakładane efekty uczenia się nie zostały uzyskane.

Literatura

Obowiązkowa

1. A. Burzyńska, M.P. Markowski, Teorie literatury XX wieku. Podręcznik, Kraków 2006 (wybrane fragmenty).
2. B. Kaniewska, A. Legeżyńska, Teoria literatury. Skrypt dla studentów filologii polskiej, Poznań 2003.
3. Słownik terminów literackich, pod red. M. Głowińskiego, T. Kostkiewiczowej, A. Okopień-Sławińskiej, J. Sławińskiego, Wrocław (jedno z nowszych wydań; wybrane hasła).
4. Materiały autorskie osób prowadzących zajęcia.

Dodatkowa

1. M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, A. Okopień-Sławińska, Zarys teorii literatury (jedno z wielu wydań; wybrane fragmenty).
2. A. Kulawik, Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego, Kraków 1997 (wybrane fragmenty)).
3. J. H. Petersen, M. Wagner-Egelhaaf u. M. von Dieter Gutzen, Einführung in die neuere deutsche Literaturwissenschaft. Ein Arbeitsbuch, Berlin 2006 (wybrane fragmenty).
4. P. Potrykus-Woźniak, Słownik nowych gatunków i zjawisk literackich, Warszawa 2010 (wybrane hasła).

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie projektu	5
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60

Liczba punktów ECTS	ECTS 2
----------------------------	------------------

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GER_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy i odbieranych treści
GER_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zasięgania opinii ekspertów (wykładowców/opiekunów naukowych) w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
GER_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wypełniania zobowiązań społecznych i współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego oraz inicjowaniu działań na rzecz interesu publicznego w ramach popularyzacji nauki języka niemieckiego i wiedzy o kulturze niemieckiego obszaru językowego
GER_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dbałości o dorobek i tradycje zawodu nauczyciela języka niemieckiego i tłumacza
GER_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem słowników, leksykonów oraz innych tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji, a także wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł
GER_K1_U04	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać i oceniać procesy i zjawiska językowe, literackie, translatologiczne i dotyczące kultury niemieckiego obszaru językowego na podstawie uzyskanej wiedzy i z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi wykorzystywanych w badaniach filologicznych oraz/lub w badaniach interdyscyplinarnych, a także samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować językowe i literackie teksty i zjawiska kulturowe oraz zjawiska translatologiczne
GER_K1_U05	Absolwent/ka potrafi samodzielnie odnosić się do własnych pisemnych i ustnych wypowiedzi językowych i potrafi je modyfikować pod kontrolą wykładowcy/opiekuna naukowego
GER_K1_U06	Absolwent/ka potrafi posługiwać się głównymi teoriami z zakresu języka, literatury, translatologii i kultury niemieckiego obszaru językowego, paradygmatami badawczymi filologii germańskiej w typowych sytuacjach językowych i społecznych
GER_K1_U08	Absolwent/ka potrafi brać udział w debacie, porozumiewać się z innymi specjalistami / filologami w języku niemieckim i w języku polskim, merytorycznie i fachowo argumentować oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów w języku polskim i niemieckim, w języku niemieckim przygotowywać i formułować prace pisemne, w tym akademickie, z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, translatologii lub/i kultury niemieckiego obszaru językowego, o właściwej strukturze, kompozycji, budowie i argumentacji
GER_K1_U10	Absolwent/ka potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole
GER_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa germańskiego oraz translatologii i kultury niemieckiego obszaru językowego
GER_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii, a także wybrane zagadnienia i pojęcia z zakresu wiedzy szczegółowej na temat literaturoznawstwa i językoznawstwa germańskiego, translatologii i kultury niemieckiego obszaru językowego oraz badań literaturoznawczych, językoznawczych, translatologicznych i dotyczących kultury niemieckiego obszaru językowego
GER_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię nauk literaturoznawczych, językoznawczych, translatologicznych oraz dotyczących kultury niemieckiego obszaru językowego i komunikacji interkulturowej w języku polskim oraz w języku niemieckim, a także metody i teorie wyjaśniające złożone powiązania i zależności między literaturoznawstwem, językoznawstwem, translatologią i kulturą niemieckiego obszaru językowego
GER_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody badawcze i interpretacyjne mające zastosowanie do tekstów użytkowych, literackich i naukowych w języku niemieckim i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym obszaru kulturowego języka niemieckiego